

Світлана ЖУКЕВИЧ,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний університет,
вул. Львівська, 11а, м. Тернопіль, 46009, Україна.
Електронна адреса: sveta_zyke@ukr.net.
ORCID ID: 0000-0002-6088-6232.

КОНВЕРГЕНЦІЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В НОВІТНІЙ ПАРАДИГМІ УПРАВЛІННЯ: ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЙОГО ГЕНШТАЛЬТУ ТА ОСНОВНІ КОНЦЕПТИ

Жукевич С. Конвергенція фінансового аналізу в новітній парадигмі управління: візуалізація його генштальту та основні концепти. *Вісник економіки*. 2025. Вип. 1. С. 199–215. DOI: 10.35774/visnyk2025.01.199.

Zhukevych, S. (2025). Konverhentsiia finansovoho analizu v novitnii paradyhmi upravlinnia: vizualizatsiia yoho henshtaltu ta osnovni kontsepty [Convergence of financial analysis in the latest management paradigm: visualization of its general structure and main concepts]. *Visnyk ekonomiky – The Herald of Economics*, 1, 199-215. DOI: 10.35774/visnyk2025.01.199.

Анотація.

Вступ. Сучасний етап розвитку економіки та бізнесу характеризується глибокими трансформаціями, які впливають на всі аспекти управління, зокрема на фінансовий аналіз. Змінюється дизайн традиційного фінансового аналізу, який трансформується в інтегровану, цифровізовану та стратегічно орієнтовану систему, що поєднує класичні методи із сучасними інформаційними технологіями, враховує операційну діяльність, ринкові тренди та поведінкові чинники, поєднуючи їх у комплексну аналітичну модель. Нові виклики потребують трансформації теоретико-методологічних засад фінансового аналізу через перегляд традиційних підходів та інтеграції нових, що враховують динамічність, невизначеність і комплексність сучасного бізнес-середовища, а також актуальні концепції, теорії та практичні виклики.

Мета дослідження. Метою статті є аналіз основних тенденцій фінансового аналізу в контексті сучасної парадигми управління, конвергентна еволюція якого трансформує дизайн та окреслює пріоритетні концепти нового генштальту фінансового аналізу.

Методи. Для досягнення окресленої мети використано комплекс наукових методів дослідження, що забезпечують всебічний аналіз новітньої парадигми фінансового аналізу та управління. Зокрема: метод теоретичного узагальнення застосований для систематизації наукових підходів і концепцій; порівняльний аналіз використаний для оцінювання традиційних і сучасних методологій фінансового аналізу; системний підхід; метод структурно-функціонального аналізу сприяв дослідженню взаємозв'язків складових фінансового аналізу в умовах його трансформації; індуктивний та дедуктивний методи.

Результати. У статті окреслено сучасні тенденції та концептуальні зміни у фінансовому аналізі в контексті новітньої парадигми управління. Доведено необхідність його трансформації через інтеграцію традиційних підходів із сучасними методами, що враховують цифрову трансформацію, ESG-фактори, поведінкову економіку та алгоритмічний аналіз великих даних. Розглянуто основні концепти нового генштальту фінансового аналізу, зокрема методологічну тріангуляцію, аналіз життєвого циклу підприємства, біхевіористичний підхід, прогностичну спрямованість та фінансову безпеку. Розкрито значення інноваційних технологій, таких як машинне навчання, блокчейн, когнітивний аналіз та хмарні обчислення, у підвищенні гнучкості та ефективності фінансового аналізу. Обґрунтовано, що конвергенція фінансового аналізу з новітніми концепціями сприяє його адаптації до умов невизначеності сучасного ринку, забезпечує оперативність прийняття управлінських рішень і формує довгострокову фінансову стійкість підприємств.

Висновки. Отже, сучасний фінансовий аналіз потребує трансформації через інтеграцію інноваційних підходів, що враховують цифрову трансформацію, ESG-фактори, поведінкові аспекти та аналітику великих даних. Це забезпечує його гнучкість, прогностичність та адаптивність до умов невизначеності, сприяючи стійкості та ефективності управлінських рішень у динамічному бізнес-середовищі.

Перспективи. Відсутність цілісної, систематизованої методології фінансового аналізу є суттєвою проблемою, яка обмежує його ефективність та практичну цінність. Для подолання цієї проблеми необхідно розробити новий, сучасний підхід, який інтегруватиме фінансові та нефінансові показники та чинники, враховуватиме актуальні виклики сучасності та буде спрямований на підтримку ухвалення управлінських рішень з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін. Така методологія дасть змогу підвищити якість фінансового аналізу, забезпечити його адаптацію до сучасних умов та перетворити його на потужний інструмент управління бізнесом.

Ключові слова: фінансовий аналіз, управління, парадигма, концепти, теорії.

Формули: 0, **рис.:** 0, **табл.:** 0, **бібл.:** 27.

Svitlana ZHUKEVYCH,
PhD (Economics), Associate Professor,
Associate Professor,
Department of Accounting and Taxation,
Western Ukrainian National University,
St. Lvivska, 11a, Ternopil, 46009, Ukraine.

CONVERGENCE OF FINANCIAL ANALYSIS IN THE NEW MANAGEMENT PARADIGM: VISUALIZATION OF ITS GENSTALT AND MAIN CONCEPTS

Abstract.

Introduction. *The current stage of economic and business development is characterized by profound transformations that affect all aspects of management, including financial analysis. The design of traditional financial analysis is changing, transforming into an integrated, digitalized and strategically oriented system that combines classical methods with modern information technologies, takes into account operational activities, market trends and behavioral factors, combining them into a comprehensive analytical model. New challenges require the transformation of the theoretical and methodological foundations of financial analysis by revising traditional approaches and integrating new ones that take into account the dynamism, uncertainty and complexity of the modern business environment, as well as current concepts, theories and practical challenges.*

Purpose of the study. *The purpose of the article is to analyze the main trends in financial analysis in the context of the modern management paradigm, the convergent evolution of which transforms the design and outlines the priority concepts of the new general structure of financial analysis.*

Methods. *To achieve the outlined goal, a set of scientific research methods was used, providing a comprehensive analysis of the latest paradigm of financial analysis and management. In particular: the method of theoretical generalization was used to systematize scientific approaches and concepts; comparative analysis was used to evaluate traditional and modern methodologies of financial analysis; a systemic approach; the method of structural-functional analysis contributed to the study of the relationships between the components of financial analysis in the context of its transformation; inductive and deductive methods.*

Results. *The article outlines modern trends and conceptual changes in financial analysis in the context of the latest management paradigm. The need for its transformation through the integration of traditional approaches with modern methods that take into account digital transformation, ESG factors, behavioral economics and algorithmic analysis of big data is proven. The key concepts of the new general framework of financial analysis are considered, in particular methodological triangulation, enterprise life cycle analysis, behavioral approach, predictive orientation and financial security. The importance of innovative technologies, such as machine learning, blockchain, cognitive analysis and cloud computing, in increasing the flexibility and efficiency of financial analysis is highlighted. It is substantiated that the convergence of financial analysis with the latest concepts contributes to its adaptation to the conditions of uncertainty of the modern market, ensures the efficiency of management decision-making and forms the long-term financial sustainability of enterprises.*

Conclusions. *Thus, modern financial analysis requires transformation through the integration of innovative approaches that take into account digital transformation, ESG*

factors, behavioral aspects and big data analytics. This ensures its flexibility, predictiveness and adaptability to conditions of uncertainty, contributing to the stability and efficiency of management decisions in a dynamic business environment.

Prospect. *The lack of a complete, systematized methodology of financial analysis is a serious problem that limits its effectiveness and practical value. To overcome this problem, it is necessary to develop a new, modern approach that will integrate financial and non-financial indicators and factors, take into account the current challenges of modern times and will be aimed at supporting management decision-making taking into account the interests of all interested parties. This methodology will improve the quality of financial analysis, ensure its adaptation to modern conditions and turn it into a powerful business management tool.*

Keywords: *financial analysis, management, paradigm, concepts, theories.*

Formulas: 0, **fig.:** 0, **tab.:** 0, **bibl.:** 27.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки та бізнесу характеризується глибокими трансформаціями, які впливають на всі аспекти управління, зокрема на фінансовий аналіз. Новітня парадигма управління відображає радикальний зсув від традиційних, бюрократичних моделей до більш гнучких, сучасних підходів. Відбуваються радикальні зміни у підходах до організації, планування, контролю, аналізу та ухвалення рішень у бізнесі. Формуючись під впливом глобалізації, цифровізації, соціальних та екологічних викликів, зростанні ролі інновацій та знань, парадигма відрізняється від традиційних моделей управління гнучкістю, людиноцентричністю, спрямованістю на сталий розвиток та впровадженням передових технологій [1]. Відбувається конвергенція різних наукових підходів та інструментів як в управлінні, так і його функціях, зокрема у фінансовому аналізі. Відповідно, змінюється дизайн традиційного фінансового аналізу, який трансформується в інтегровану, цифровізовану та стратегічно орієнтовану систему, що поєднує класичні методи із сучасними інформаційними технологіями, враховує операційну діяльність, ринкові тренди та поведінкові чинники, поєднуючи їх у комплексну аналітичну модель. Інтегрований підхід створює своєрідний генштальт фінансового аналізу, що дає змогу бачити підприємство як цілісний «організм», де всі елементи взаємопов'язані і взаємодіють для досягнення стратегічних цілей. Такий підхід дає змогу швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища, прогнозувати ризики й можливості, ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення та оптимізувати ресурси для досягнення стійкого розвитку [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розроблення теоретичних та методичних питань щодо фінансового аналізу здійснили вітчизняні та зарубіжні дослідники, зокрема: О. Базилінська [3], Л. Білик, В. Івахненко, І. Лазаришина [4], Л. Лахтіонова [5], Є. Мних [6], Г. Норд [7], О. Олійник [8], Ю. Тютюнник [9], Й. Цал-Цалко [10], А. Шеремет, Д. Фостер, Е. Хелфферт [11], І. Шерп та ін.

Не применшуючи заслуг кожного науковця, які сприяли формуванню та розвитку фінансового аналізу, слід зазначити, що низка проблемних аспектів, що виникають у сучасному постіндустріальному суспільстві й вимагають переосмислення та адаптації до актуальних викликів, досі не досліджена. Зокрема, не приділено

належної уваги впровадженню інноваційних технологій у класичні методи аналізу, адаптації фінансових моделей до умов диджиталізації, впливу сучасних концепцій і теорій на фінансовий аналіз, а також комплексному врахуванню зовнішніх чинників, що визначають фінансову стабільність підприємств.

Нові виклики потребують трансформації теоретико-методологічних засад фінансового аналізу через перегляд традиційних підходів та інтеграції нових, що враховують динамічність, невизначеність і комплексність сучасного бізнес-середовища, а також актуальні концепції, теорії та практичні виклики. Відповідно, питання фінансового аналізу в новітній парадигмі суспільно-економічного розвитку та управління набуває особливого значення, що обґрунтовує актуальність запропонованого дослідження.

Мета дослідження. Метою статті є аналіз основних тенденцій фінансового аналізу в контексті сучасної парадигми управління, конвергентна еволюція якого трансформує дизайн та окреслює пріоритетні концепти нового генштальту фінансового аналізу.

Виклад основного матеріалу. Постіндустріальні трансформації, які відбуваються вже тривалий час, характеризуються впровадженням інформаційних технологій, тотальною цифровізацією, змінами в економічних і соціальних моделях, гнучкістю організаційних структур та зростанням важливості знань як основного ресурсу. Зазначені особливості стають каталізатором фундаментальних зрушень у підходах до управління та фінансового аналізу, сприяючи переходу до інноваційних, адаптивних і системних моделей, які відповідають вимогам сучасного глобалізованого світу [12]. Йдеться про нову парадигму управління, що відходить від традиційних ієрархічних моделей до більш інтегрованих, гнучких та цифровізованих систем. Вона зосереджується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують оперативний аналіз великих обсягів даних, та дають змогу швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища, а також передбачає активну участь усіх зацікавлених сторін в ухваленні рішень, сприяючи формуванню колективного інтелекту підприємства, що підвищує його здатність до інновацій та стратегічного розвитку. Управлінський вектор спрямований на забезпечення стійкості та конкурентоспроможності суб'єктів господарювання у глобальному масштабі, в якому головну роль відіграють адаптивність, прозорість і соціальна відповідальність.

Переосмислення традиційних управлінських процесів потребує трансформації їхніх функціональних складових. Всі головні функції – планування, організація, мотивація, контроль і комунікації – потребують інтеграції в єдину систему, цифрові технології та аналітичні інструменти якої дають змогу оперативно реагувати на зміни в зовнішньому середовищі. Основою ефективного управління є його аналітичне обґрунтування. Особливе значення в управлінському процесі має фінансовий аналіз, який, по суті, є всезагальною функцією, що забезпечує комплексне оцінювання фінансово-економічного стану та ефективності підприємства та є основою для стратегічного планування, управління ризиками та ухвалення рішень.

Попри те, що традиційний фінансовий аналіз є надзвичайно важливим інструментом для оцінювання ефективності фінансової діяльності та стабільності підприємства в класичних умовах господарювання, його методологічні рамки частково не відповідають сучасним викликам.

Нині в українських і зарубіжних дослідженнях простежується спрощений підхід до фінансового аналізу, який ототожнюють із аналізом фінансової звітності [13; 14]. Ґрунтуючись на історичних даних фінансової звітності або на даних бухгалтерського обліку підприємства, фінансовий аналіз має, переважно, ретроспективний характер. Позаяк, використання лише фінансової звітності обмежує інформаційну базу, звужує можливості фінансового аналізу, а отже, його результативність. У такому разі не враховуються принципово важливі для об'єктивного оцінювання фінансового стану чинники, пов'язані з галузевою приналежністю, життєвим циклом суб'єкта господарювання, станом зовнішнього середовища (зокрема, ринки матеріальних і фінансових ресурсів, тенденції фондового ринку), а також фінансова стратегія власників та керівництва. Ігнорування цих аспектів може призвести до хибних оцінок фінансово-економічного аналізу стану підприємства, що не відповідають запитам зацікавлених осіб [15].

Ще одним проблемним аспектом є відсутність цілісної методології фінансового аналізу. Численні публікації останніх років здебільшого зосереджені на аналізі окремих фінансових коефіцієнтів та їхній систематизації як конкретних методик. Як наслідок, методологія фінансового аналізу розглядається як набір прикладних методик, що характеризують окремі аспекти фінансового стану суб'єктів господарювання. Таке однобічне (локальне) бачення знижує ефективність та функціональну цінність фінансового аналізу та відокремлює процес обґрунтування управлінських рішень від результатів аналізу.

Ігнорування інтересів різних користувачів фінансового аналізу призводить до того, що різні групи зацікавлених осіб (інвестори, кредитори, менеджмент) мають свої специфічні інформаційні потреби, які не завжди враховуються під час складання програми фінансового аналізу. Традиційні методи фінансового аналізу часто не враховують сучасні виклики, такі як цифрова трансформація, глобалізація, невизначеність та зміни в бізнес-середовищі. Це робить їх менш ефективними за умов швидких змін та характеризує відсутність адаптації до нових умов.

Окрім цього, значним недоліком є неврахування сучасних соціально-економічних концепцій та теорій, що призводить до обмеженого сприйняття взаємозв'язку фінансових показників та макроекономічних чинників, ринкових тенденцій та стратегічних аспектів управління. Зокрема, сучасні науковці в дослідженні фінансового аналізу часто не враховують такі концепції та теорії, як поведінкова економіка, що аналізує психологічні аспекти ухвалення фінансових рішень, синергетичний підхід і теорія хаосу, які дають змогу розглядати підприємство як динамічну систему із нелінійними взаємозв'язками, концепція цифрової трансформації, що інтегрує Big Data, штучний інтелект та інші сучасні технології для покращення прогнозування та прийняття управлінських рішень.

До того ж, на значну увагу заслуговують підходи до сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності, які враховують екологічні та соціальні чинники діяльності підприємства. Інтеграція цих концепцій могла б значно розширити методологічну основу фінансового аналізу та зробити його більш адаптивним до сучасних умов господарювання, суттєво підвищити аналітичну цінність та функціональну якість фінансового аналізу та його практичну значущість для ухвалення рішень.

Сучасний фінансовий аналіз суттєво відрізняється від традиційного, оскільки відбувається його конвергенція з новітніми підходами, концепціями та сучасними умовами ведення бізнесу.

Під конвергенцією розуміють «процес зближення, сходження (у різному сенсі), компромісів, об'єднання чи взаємодії різних елементів, систем, підходів або концепцій, що призводить до формування єдиного цілого або нової якості» [16]. Конвергенція відображає тенденцію до взаємопроникнення різних дисциплін (міждисциплінарність), технологій та підходів, що сприяє розвитку нових методів і стратегій у відповідь на виклики сучасного світу. Застосувавши цей термін до фінансового аналізу, можна стверджувати, що конвергенція фінансового аналізу в новітній парадигмі управління відображає його еволюцію та трансформацію. Сучасний фінансовий аналіз має інтегрувати традиційні методи оцінювання фінансового стану з новітніми підходами та інноваційними концепціями, такими як: тимчасова вартість грошей, компроміс між ризиком і прибутковістю, вартість капіталу, альтернативні витрати, асиметрична інформація, теорія перспектив та зацікавлених сторін, концепція життєвого циклу, поведінкова теорія, ESG-аналітика (екологічні, соціальні та управлінські фактори), цифрова трансформація та алгоритмічний аналіз великих даних, орієнтація на сталий розвиток і корпоративну соціальну відповідальність. Зазначені теорії суттєво розширюють традиційне розуміння фінансового аналізу, роблячи його більш комплексним і адаптивним до умов невизначеності сучасного ринку.

Водночас кожна із зазначених концепцій та теорій впливає на методологію та практику здійснення фінансового аналізу, оскільки вони розширюють рамки традиційного підходу та дають змогу отримати більш глибоке розуміння фінансових процесів підприємства. Зокрема, концепція тимчасової вартості грошей забезпечує можливість дисконтування майбутніх грошових потоків для визначення їхньої актуальної вартості, що важливо для оцінювання інвестиційних проєктів. Аналіз компромісу між ризиком і прибутковістю допомагає встановити оптимальні портфелі інвестицій та управляти невизначеністю, враховуючи можливі альтернативні витрати. Вартість капіталу та альтернативні витрати, з одного боку, дають змогу точно оцінити ефективність вкладень, а з іншого – забезпечують порівняння з альтернативними інвестиційними можливостями. Теорія зацікавлених сторін підкреслює необхідність врахування інтересів усіх учасників фінансового процесу. Асиметрична інформація ставить виклики у процесі оцінювання фінансових показників, вимагаючи застосування додаткових аналітичних інструментів для виявлення та усунення інформаційних дисбалансів та неузгодженості між зацікавленими сторонами.

Теорія перспектив і концепція життєвого циклу підприємства дають змогу адаптувати аналіз до змінних умов розвитку, враховуючи, що ризики та переваги можуть змінюватися на різних стадіях життєвого циклу. Поведінкова економіка акцентує увагу на психологічних факторах, людських емоціях, когнітивних упередженнях, що суттєво впливають на ухвалення фінансових рішень, які часто характеризуються ірраціональністю. Інтеграція цих аспектів дає змогу розробити більш реалістичні моделі прогнозування ризиків та ефективності інвестицій, а також враховувати поведінковий аспект під час аналізу фінансових показників.

Розвиток технологій Industry 5.0, інтернет речей (IoT), блокчейн, цифрова трансформація та великі дані (Big Data) неабияк впливають на фінансовий аналіз. Він переходить від статичних, історичних моделей до інтегрованих систем, які використовують машинне навчання та штучний інтелект, автоматизацію процесів, сучасні інструменти аналізу великих обсягів інформації для прогнозування трендів, оцінювання ризиків та можливості ухвалення оперативних рішень. Сучасні цифрові технології відкривають можливості для аналізу в режимі реального часу, що критично важливо за швидкоплинних ринкових умов.

Концепція сталого розвитку (Sustainable Development) та корпоративної соціальної відповідальності (CSR) популяризована ООН у рамках Цілей сталого розвитку (SDGs), впливає на фінансовий аналіз через інтеграцію ESG-чинників. Акцентування уваги на важливості екологічних і соціальних аспектів діяльності підприємств стало основою для розвитку ESG-аналітики [17; 18]. Це передбачає, що фінансовий аналіз має враховувати не лише традиційні фінансові показники, а й нефінансові параметри, пов'язані з впливом на довкілля, соціальну відповідальність та якість корпоративного управління, що потребує розроблення нових методик для оцінювання сталого потенціалу бізнесу. Поєднання фінансової та нефінансової інформації в єдиному документі є основним елементом концепції інтегрованого звіту (Integrated Reporting), яка передбачає комплексне оцінювання діяльності підприємства, враховуючи інтелектуальний, людський, природний та соціальний капітал [19; 20]. Вони стали надзвичайно актуальними в умовах сучасної глобальної економіки, позаяк екологічні, соціальні та управлінські чинники є драйверами збільшення вартості бізнесу, врахування яких сприяє формуванню більш збалансованої стратегії управління, що враховує інтереси інвесторів та суспільства.

Сучасний підхід у фінансовому управлінні орієнтований на створення доданої вартості бізнесу (показник економічної доданої вартості – EVA), який дає змогу підприємствам не лише оцінювати прибутковість, а й керувати процесами створення вартості, що є питаннями довгострокової стійкості та конкурентоспроможності.

Отже, інтеграція сучасних теоретичних концепцій у фінансовий аналіз робить його більш багатовимірним і дає змогу створити комплексну систему, адаптивну до умов сучасної економіки, яка адекватно відображає реалії бізнес-середовища та сприяє формуванню довгострокової цінності для усіх зацікавлених сторін. Розширена методологія фінансового аналізу дає змогу ефективно управляти фінансовими ресурсами підприємства, оперативно реагувати на ринкові виклики й ухвалювати стратегічні рішення на основі кількісних та якісних показників, що створює нові можливості для удосконалення управлінських процесів і підвищення загальної фінансової безпеки підприємства.

Описані вище процеси є основою формування нового генштальту¹ фінансового аналізу, візуалізація якого передбачає синергетичний ефект від інтеграції всіх складових елементів системи, що забезпечує цілісність та спрямованість на перспективу. Важливість інтеграції різних теоретичних, методологічних, методичних підходів у фінансовому аналізі обґрунтовується можливістю виявляти приховані

¹ Концепт – це основна ідея або загальне уявлення про певне явище, процес чи явища, що розглядається в науковому чи практичному контексті.

закономірності, досягати глибшого і всебічного розуміння фінансових процесів, здійснювати моніторинг фінансової безпеки, оптимізувати розподіл ресурсів та швидко реагувати на зовнішні виклики, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства за умов глобалізації та трансформацій економіки. Тут фінансовий аналіз набуває особливої функціональності і нових якісних характеристик. Зокрема, емерджентність фінансового аналізу, що виникає як наслідок його системності та комплексності, виявляється в здатності системи генерувати нові якості і властивості, які неможливо звести до простої суми її окремих елементів. Вона, як і синергетичний ефект, який виникає в результаті конвергенції, дає змогу фінансовому аналізу виходити за межі традиційних підходів, інтегруючи різні аспекти фінансової та нефінансової діяльності, що сприяє більш глибокому розумінню складних процесів і закономірностей. У результаті фінансовий аналіз стає не лише інструментом оцінювання минулого та теперішнього, а й стратегічним механізмом прогнозування та управління майбутніми ризиками і можливостями, забезпечуючи підприємству стійкість та конкурентоспроможність у динамічному середовищі. Візуалізація цього процесу стає інструментом, який спрощує сприйняття складних даних, робить їх більш доступними для широкого кола користувачів – керівників, інвесторів та інших зацікавлених сторін.

Таким чином, новий генштальт фінансового аналізу передбачає поряд із сучасними технологіями і методологіями формувати нове мислення, спрямоване на постійний розвиток, адаптацію до змін та інновації. Це створює нові перспективи для розвитку фінансового аналізу, забезпечуючи його адаптивність, динамічність і підвищену ефективність за умов сучасних глобальних викликів та трансформаційних можливостей.

З огляду на зазначене вище можна виокремити основні концепти¹ генштальту новітнього фінансового аналізу.

Методологічна триангуляція, що передбачає інтеграцію методів, даних, зокрема: поєднання традиційних фінансових і нефінансових показників; консолідація фінансової звітності із даними управлінського обліку, ринковими показниками та інформацією зовнішнього середовища: поєднання традиційних методологічних прийомів фінансового аналізу (вертикальний, горизонтальний, коефіцієнтний аналіз) із сучасними підходами. Це забезпечить комплексне оцінювання діяльності підприємства, глибше розуміння внутрішніх процесів і зовнішніх впливів, що є критично важливим для ухвалення управлінських рішень.

Урахування нефінансових чинників (ESG). Фінансовий аналіз потребує врахування екологічних, соціальних та управлінських чинників (ESG) на ефективності і вартості підприємства, що дає змогу оцінити його довгострокову стійкість та цінність бізнесу, вплив на довкілля і суспільство, а також привабливість для інвесторів, орієнтованих на сталий розвиток (аналітична модель «360°»).

Ціннісно-цільовий підхід до здійснення фінансового аналізу передбачає орієнтацію на створення та максимізацію вартості для всіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів), зокрема власників, інвесторів, працівників, клієнтів і суспільства загалом. Передбачає

¹ Концепт – це основна ідея або загальне уявлення про певне явище, процес чи явища, що розглядається в науковому чи практичному контексті.

чітке визначення стратегічних цілей підприємства та їхню інтеграцію в процес фінансового аналізу – стратегічна узгодженість.

Інноваційні технології (методики), цифрова трансформація й алгоритмічний аналіз є важливим елементом нового генштальту фінансового аналізу, оскільки вони дають змогу адаптуватись до швидких змін у бізнес-середовищі, підвищують точність аналітичних висновків і забезпечують глибше розуміння фінансових процесів. Ґрунтуючись на використанні сучасних технологій та підходів, які трансформують традиційний фінансовий аналіз у більш динамічний, інтегрований і прогнозний інструмент, інноваційні методики охоплюють [21; 22]:

- Використання Big Data та аналітики дає змогу опрацьовувати великі обсяги структурованих та неструктурованих даних (соціальні медіа, ринкові тенденції, дані інтернету речей) для виявлення прихованих закономірностей, прогнозування трендів та ухвалення обґрунтованих рішень.

- Машинне навчання (Machine Learning) – застосування алгоритмів машинного навчання для аналізу фінансових даних, що дає змогу автоматизувати процеси прогнозування, класифікації та виявлення аномалій (виявлення фінансових шахрайств, прогнозування ринкових коливань).

- Штучний інтелект (AI, ШІ) застосовується для аналізу складних фінансових сценаріїв, оптимізації інвестиційних портфелів і моделювання різних економічних ситуацій, що дає змогу ухвалювати більш точні та швидкі рішення.

- Прогнозування на основі даних (Predictive Analytics) передбачає використання історичних даних і статистичних моделей для прогнозування майбутніх фінансових показників.

- Блокчейн-технології застосовують для підвищення прозорості та безпеки фінансових операцій, а також для автоматизації процесів аудиту і звітності [23].

- Роботизована автоматизація процесів (RPA) передбачає використання програмних роботів для автоматизації рутинних фінансових операцій (обробка платежів, складання звітів та аналіз даних), що дає змогу зекономити час і ресурси.

- Візуалізація даних (Data Visualization) передбачає використання інтерактивних інструментів візуалізації (дашборди, графіки, інфографіка) для представлення складних фінансових даних у зручному та зрозумілому форматі, що спрощує ухвалення рішень.

- Сценарний аналіз і моделювання обумовлює застосування моделювання для оцінювання різних сценаріїв розвитку подій (зокрема, зміни ринкових умов, фінансово-економічні кризи), що дає змогу підприємствам готуватись до різних ситуацій та мінімізувати ризики.

- Аналіз у реальному часі (Real-Time Analytics) фінансових даних уможливорює оперативно реагувати на зміни й ухвалення рішення на основі актуальної інформації.

- Когнітивний аналіз (Cognitive Analytics) дає змогу аналізувати текстові дані (зокрема, новини, звіти, соціальні медіа й мережі) для виявлення тенденцій, які можуть вплинути на фінансовий стан компанії.

- Хмарні технології (Cloud Computing) охоплюють використання хмарних платформ для зберігання та оброблення фінансових даних, що забезпечує масштабованість, гнучкість і доступність аналітичних інструментів [24; 25].

Інноваційні методики аналізу в рамках нового генштальту фінансового аналізу роблять його верифікованим, прогнозним (перспективним), швидким та адаптивним до сучасних викликів, що важливо для досягнення конкурентних переваг у динамічному і цифровому середовищі.

Аналіз життєвого циклу підприємства. Розуміння стадій розвитку компанії дає змогу адаптувати методологію фінансового аналізу до змін у внутрішній структурі та зовнішньому середовищі, що сприяє більш точному оцінюванню потенціалу й ризиків підприємства.

Біхевіористичний підхід та когнітивні упередження також потрібно враховувати у фінансовому аналізі, адже вони розширюють традиційні методи оцінювання фінансового стану підприємства. Сучасна поведінкова економіка підкреслює, що інвестори та керівники часто ухвалюють рішення не лише на основі об'єктивних фінансових даних, а й під впливом психологічних чинників та когнітивних упереджень, таких як ефект якоря, упередження підтвердження чи втрата аверсія та інших ірраціональних чинників [26; 27]. Врахування біхевіористичних компонентів, зокрема ірраціональність в ухваленні рішень, сприяє формуванню більш комплексної та реалістичної картини фінансової діяльності підприємства, що особливо важливо за умови невизначеності та швидкоплинності сучасного ринку.

Одним із концептів фінансового аналізу є аналіз ризиків і моніторинг фінансової безпеки, який дає змогу оцінити потенційні загрози для фінансової стабільності, визначити ймовірність банкрутства, що особливо актуально в умовах нестабільності економічного середовища.

З огляду на те, що фінансовий аналіз спрямований на обґрунтування управлінських рішень, результати яких можуть виявитися у найближчому і довгостроковому періоді, слід визнати, що сьогодні пріоритетності набуває перспективна оцінка фінансового стану підприємства, його стійкості, яка враховує відповідність стратегічним цілям розвитку підприємства в динамічно змінюваному зовнішньому і внутрішньому середовищах, що потребує розроблення методології перспективного фінансового аналізу як основи прогнозних оцінок та планування фінансової діяльності.

Перелік концептів фінансового аналізу не є сталою величиною, вони змінюються чи коректуються із трансформацією суттєвих умов ведення бізнесу, виникненням нових тенденцій і концепцій, які є визначальними в управлінському процесі.

Перелік концептів фінансового аналізу не є сталою величиною. Вони є динамічними та еволюціонують відповідно до вимог часу, в якому здійснюється фінансовий аналіз. Якість та ефективність фінансового аналізу значною мірою залежать від здатності оперативно реагувати на зміни, адаптуватися до нових реалій, таких як трансформація умов ведення бізнесу, впровадження інноваційних технологій, виникнення нових ринкових тенденцій та економічних викликів. Це вимагає постійного перегляду і коригування чинних концептів, щоб забезпечити точність і актуальність аналізу в умовах швидкоплинних змін на глобальному та локальному рівнях.

Незважаючи на численні переваги конвергенції фінансового аналізу, її впровадження стикається з певними викликами. Серед них – потреба в адаптації кадрового потенціалу до нових технологій, необхідність модернізації ІТ-інфраструктури й узгодження внутрішніх процесів у компаніях із зовнішніми стандартами. Проте

успішна інтеграція сучасних інформаційних технологій з методологічними підходами до фінансового аналізу відкриває широкі перспективи для підвищення ефективності управлінських процесів, що сприятиме стійкому розвитку суб'єкта господарювання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Попри те, що традиційний фінансовий аналіз є надзвичайно важливим інструментом для оцінювання ефективності фінансової діяльності та стабільності підприємства в класичних умовах господарювання, його методологічні рамки частково не відповідають сучасним викликам: спрощений підхід до фінансового аналізу, який ототожнюють із аналізом фінансової звітності; ретроспективний характер; відсутність цілісної методології фінансового аналізу; ігнорування чинників, пов'язаних із галузевою приналежністю, життєвим циклом суб'єкта господарювання, станом зовнішнього середовища, а також фінансова стратегія власників та керівництва; нехтування інтересами різних користувачів фінансового аналізу; не врахування в традиційних методах сучасних викликів, як-от: цифрова трансформація, глобалізація, невизначеність і зміни в бізнес-середовищі; не досліджується вплив сучасних соціально-економічних концепцій та теорій на методологічні підходи і практику здійснення фінансового аналізу. Зазначене потребує нових підходів до фінансового аналізу, що передбачає його конвергенцію з новітніми підходами, концепціями та сучасними умовами ведення бізнесу. Сучасний фінансовий аналіз повинен інтегрувати традиційні методи оцінювання фінансового стану з новітніми підходами й інноваційними концепціями, такими як: тимчасова вартість грошей, компроміс між ризиком і прибутковістю, вартість капіталу, альтернативні витрати, асиметрична інформація, теорія перспектив та зацікавлених сторін, концепція життєвого циклу, поведінкова теорія, ESG-аналітика (екологічні, соціальні й управлінські фактори), цифрова трансформація та алгоритмічний аналіз великих даних, орієнтація на сталий розвиток і корпоративну соціальну відповідальність. Зазначені концепції та теорії мають вплив на методологію і практику здійснення фінансового аналізу, оскільки розширюють рамки традиційного підходу та дають змогу отримати більш глибоке розуміння фінансових процесів підприємства, роблячи його більш комплексним та адаптивним до умов невизначеності сучасного ринку.

Конвергенція фінансового аналізу в новітній парадигмі управління відображає його еволюцію від традиційних до сучасних методологій, інтегральних оцінок, що зумовлює формування нового генштальту фінансового аналізу, який враховує сучасні виклики та тенденції. Попри те, він передбачає, поряд із сучасними технологіями та методологіями, формування нового мислення, спрямованого на постійний розвиток, адаптацію до змін та інновації, що створює нові перспективи для розвитку фінансового аналізу, забезпечуючи його адаптивність, динамічність і підвищену ефективність в умовах сучасних глобальних викликів та трансформаційних можливостей. Основні концепти нового генштальту фінансового аналізу, який враховує конвергенцію новітніх концепцій, такі: методологічна триангуляція, що передбачає інтеграцію методів, даних; врахування нефінансових чинників (ESG); ціннісно-цільовий підхід; інноваційні технології (методики), цифрова трансформація та алгоритмічний аналіз (Big Data, машинне навчання, штучний інтелект, прогнозування на основі даних, застосування блокчейн-технології, роботизована автоматизація процесів, візуалізація

даних, сценарний аналіз і моделювання, аналіз у реальному часі фінансових даних, когнітивний аналіз, хмарні технології); аналіз життєвого циклу підприємства; біхевіористичний підхід та когнітивні упередження; аналіз ризиків і моніторинг фінансової безпеки; прогностична спрямованість фінансового аналізу.

Зазначені концепти дають змогу адаптувати традиційні підходи до сучасних умов, забезпечити оперативність реагування на ринкові виклики та сприяти формуванню довгострокової стійкості підприємства. Інтеграція інноваційних підходів з класичними методами створює гнучку, багатовимірну систему фінансового аналізу, яка відповідає потребам управлінців, власників і зовнішніх зацікавлених сторін.

Відсутність цілісної, систематизованої методології фінансового аналізу є серйозною проблемою, яка обмежує його ефективність та практичну цінність. Для подолання цієї проблеми необхідно розробити новий, сучасний підхід, який інтегруватиме фінансові й нефінансові показники та чинники, враховувати актуальні виклики сучасності і буде спрямований на підтримку ухвалення управлінських рішень відповідно до інтересів усіх зацікавлених сторін. Така методологія дасть змогу підвищити якість фінансового аналізу, забезпечити його адаптацію до сучасних умов та перетворити його на потужний інструмент управління бізнесом.

Література

1. Палій Н. Нова парадигма, нова Україна, новий світ. *День*. 2015. 30 квітня. URL: <http://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/nova-paradygma-nova-ukrayina-novyy-svit>.
2. Кулинич М., Матвійчук І, Писаренко Т. Актуалізація завдань обліку та аналізу в умовах цифрових зрушень економіки. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Л. Українки*. 2021. № 3(27). С. 29–35. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-03-29-35>.
3. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 327 с.
4. Лазаришина І. Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика : моногр. Рівне : НУВГП, 2005. 369 с.
5. Лахтіонова Л. А. Аналіз фінансової стійкості суб'єктів підприємницької діяльності : моногр. Київ : Знання України, 2013. 1091 с.
6. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2010. 412 с.
7. Норд Г. Л. Економічний аналіз в системі управління фінансовою безпекою промислових підприємств : моногр. Житомир : Видавець О.О. Євенок. 2019. 392 с.
8. Олійник О. В. Розвиток економічного аналізу в умовах інституційних змін : моногр. Житомир : ЖДТУ, 2008. 653 с.
9. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПП «Астрая», 2020. 434 с.
10. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підруч. Київ : ЦУЛ, 2008. 566 с.
11. Helfert Eric A. (2001). *Financial analysis tools and techniques: a guide for managers*, 10th ed., New York, McGraw- Hil.

12. Мандибур В. О. Ідеологеми сучасного концептуально методологічного «оновлення» економічної теорії. *Модернізація економіки та економічна теорія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2012. С. 52–59.
13. Higgins R.C. (2009) Analysis for Financial Management. 9 th ed., New York : McGraw-Hill/Irwin.
14. Wang Dan & Zhou Fengxia. The Application of Financial Analysis in Business Management. *Open Journal of Business and Management*. 2016. 04. 471-475. 10.4236/ojbm.2016.43048.
15. Райковська І. Т. Критична оцінка наукового доробку з економічного аналізу. Міжнародний збірник наукових праць. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. Вип. 3(15). URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=YIpJUb0AAAAJ&citation_for_view=YIpJUb0AAAAJ:roLk4NBRz8UC
16. Великий тлумачний словник української мови. URL: <https://slovnyk.ua/>.
17. Михайличенко О. Еволюція прозорості: як ESG дані змінюють бізнес. 15 серпня 2024. URL: https://biz.ligazakon.net/analitics/229864_evolyutsya-prozorost-yak-esg-dan-zmnyuyut-bznes
18. Esendemirli Saygılı Ebru & Arslan Serafettin & Birkan Ayşe. (2021). ESG practices and corporate financial performance: Evidence from BORSA ISTANBUL. *Borsa Istanbul Review*. 22. 10.1016/j.bir.2021.07.001.
19. Солодовнік О. О., Гавриличенко Є. В. Нефінансова звітність підприємства: зміст, стандарти і світові тренди розвитку. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.14>
20. Тивончук О., & Тітов Д. Особливості розкриття інформації зі сталого розвитку за стандартами IFRS S1, IFRS S2. *Сталий розвиток економіки*. 2025. 4(51). С. 334–341. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-47>
21. Zeynalli Elay. Innovative methodology in financial analysis of insurance organizations. 2023. 10.32342/2074-5354-2023-1-58-6.
22. Новіченко Л., Ковернінська Ю., Шиш А. Про впровадження цифрових технологій в бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. Вип. № 5. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.5.10>.
23. Manta Otilia & Militaru Iuliana & Ovidiu Folcuț. The impact of digitalization on financial stability and the role of innovative blockchain technologies. 2022. 14. 2021. 10.6896/IETITSSH.202111_140001.
24. Widyastuti Umi & K Respati Dwi & Mahfirah Titis. Digital financial literacy and digital financial inclusion: A multigroup analysis based on gender. *Humanities and Social Sciences Letters*. 2024. 12. P. 33–42. DOI: 10.18488/73.v12i1.3617.
25. Шиш А. М. Хмарні технології у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. 2. DOI: 10.57125/econp.2024.01.29.02.

-
26. Барабаш Л. В. Психологія фінансів і поведінкові фінанси: точки дотику та відмінності. *Review of transport economics and management*. 2022. Iss. 7(23). DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2022/258047>.
 27. Кізима Т. О. Поведінкові фінанси у концепціях класичної та інституціональної теорій. *Світ фінансів*. 2017. № 3. С. 7–18. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/739>.
 28. Савчук В., Дерій В. Релевантна аналітика – визначальний чинник ефективного управління діяльністю підприємства. *Вісник економіки*. 2023. Вип. 4. С. 104 DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.04.104>.

References

1. Palii, N. (2015). Nova paradyhma, nova Ukraina, novyi svit [New paradigm, new Ukraine, new world]. *Den – Day*. Retrieved from <http://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/nova-paradygma-nova-ukrayina-novy-y-svit>. [in Ukrainian].
2. Kulynych, M., Matviichuk, I., & Pysarenko, T. (2021). Aktualizatsiia zavdan obliku ta analizu v umovakh tsyfrovyykh zrushen ekonomiky [Actualization of accounting and analysis tasks in the context of digital shifts in the economy]. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni L. Ukrainky – Economic magazine of the Volyn National University named after L. Ukrainian women*, 3(27), 29–35. Retrieved from <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-03-29-35>. [in Ukrainian].
3. Bazilinska, O. Ya. (2016). Finansovyi analiz: teoriia ta praktyka [Financial analysis: Theory and practice] (2nd ed.). Kyiv: TsUL. [in Ukrainian].
4. Lazaryshyna, I. D. (2005). Ekonomichnyi analiz v Ukraini: istoriia, metodolohiia, praktyka [Economic analysis in Ukraine: history, methodology, practice]. Rivne: NUVHP. [in Ukrainian].
5. Lakhtionova, L. A. (2013). Analiz finansovoi stiikosti subiektiv pidpriemnytskoi diialnosti [Analysis of financial stability of business entities]. Kyiv: Znannia Ukrainy. [in Ukrainian].
6. Mnykh, Ye. V., & Barabash, N. S. (2010). Finansovyi analiz [Financial analysis]. Kyiv: KNTEU. [in Ukrainian].
7. Nord, H. L. (2019). Ekonomichnyi analiz v systemi upravlinnia finansovoiu bezpekoiu promyslovyykh pidpriemstv [Economic analysis in the system of financial security management of industrial enterprises]. Zhytomyr: Vydavets O. O. Yevenok. [in Ukrainian].
8. Oliinyk, O. V. (2008). Rozvytok ekonomichnoho analizu v umovakh instytutsiinykh zmin [Development of economic analysis in the context of institutional changes]. Zhytomyr: ZhDTU. [in Ukrainian].
9. Tiutiunyk, Yu. M., Dorohan-Pysarenko, L. O., & Tiutiunyk, S. V. (2020). Finansovyi analiz [Financial analysis]. Poltava: Vydavnytstvo PP “Astraia”. [in Ukrainian].
10. Tsal-Tsalko, Yu. S. (2008). Finansovyi analiz [Financial analysis]. Kyiv: TsUL. [in Ukrainian].
11. Helfert, E. A. (2001). Financial analysis tools and techniques: A guide for managers (10th ed.). New York: McGraw-Hill. [in English].

12. Mandibura, V. O. (2012). Ideolohiemi suchasnoho kontseptualno-metodolohichnoho "onovlennia" ekonomichnoi teorii [Ideologies of modern conceptual and methodological "renewal" of economic theory]. In *Modernization of the Economy and Economic Theory: International Scientific-Practical Conference Proceedings* (P. 52-59). Kyiv: Taras Shevchenko National University of Kyiv. [in Ukrainian].
13. Higgins, R. C. (2009). Analysis for financial management (9th ed.). New York: McGraw-Hill/Irwin. [in English].
14. Wang, D., & Zhou, F. (2016). The application of financial analysis in business management. *Open Journal of Business and Management*, 4, 471-475. Retrieved from <https://doi.org/10.4236/ojbm.2016.43048>. [in English].
15. Raikovska, I. T. (2024). Krytychna otsinka naukovoho dorobku z ekonomichnoho analizu [Critical assessment of scientific contributions to economic analysis]. International Collection of Scientific Papers. *Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis*, 3(15). Retrieved from https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=YlpJUb0AAAAJ&citation_for_view=YlpJUb0AAAAJ:roLk4NBRz8UC. [in Ukrainian].
16. Velykyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy [Great explanatory dictionary of the Ukrainian language]. Retrieved from <https://slovnuk.ua/>. [in Ukrainian].
17. Mikhaïlichenko, O. (2024). Evoliutsiia prozorosti: yak ESG-dani zminiuiut biznes [The evolution of transparency: How ESG data is changing business]. Retrieved from https://biz.ligazakon.net/analitics/229864_evolyutsya-prozorost-yak-esg-dan-zmnyuyut-bznes. [in Ukrainian].
18. Esendemirli Saygili, E., Arslan, S., & Birkan, A. (2021). ESG practices and corporate financial performance: Evidence from Borsa Istanbul. *Borsa Istanbul Review*, 22. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.bir.2021.07.001>. [in English].
19. Solodovnyk, O. O., & Havrylychenko, Ye. V. (2024). Nefinansova zvitnist pidpriemstva: zmist, standarty i svitovi trendy rozvytku [Non-financial reporting of enterprises: Content, standards, and global trends]. *Efektivna ekonomika*, 5. Retrieved from <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.14>. [in Ukrainian].
20. Tyvonchuk, O., & Titov, D. (2025). Osoblyvosti rozkryttia informatsii zi staloho rozvytku za standartamy IFRS S1, IFRS S2 [Disclosure features of sustainability information under IFRS S1, IFRS S2 standards]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 4(51), 334-341. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-47>. [in Ukrainian].
21. Zeynalli, E. (2023). Innovative methodology in financial analysis of insurance organizations. Retrieved from <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2023-1-58-6>. [in English].
22. Novichenko, L., Koverninska, Yu., & Shysh, A. (2024). Pro vprovadzhennia tsyfrovyyh tekhnolohii v bukhgalterskomu obliku ta finansovomu analizi [On the implementation of digital technologies in accounting and financial analysis]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, 5, 2024. Retrieved from <https://doi.org/10.37634/efp.2024.5.10>. [in Ukrainian].

-
23. Manta, O., Militaru, I., & Folcut, O. (2022). The impact of digitalization on financial stability and the role of innovative blockchain technologies. Retrieved from https://doi.org/10.6896/IETITSSH.202111_140001. [in English].
 24. Widyastuti, U., Respati, D. K., & Mahfirah, T. (2024). Digital financial literacy and digital financial inclusion: A multigroup analysis based on gender. *Humanities and Social Sciences Letters*, 12, 33-42. Retrieved from <https://doi.org/10.18488/73.v12i1.3617>. [in English].
 25. Shysh, A. M. (2024). Khmarni tekhnolohii u bukhhalterskomu obliku ta finansovomu analizi v Ukraini: analiz vidminnostei ta stratehii adaptatsii do mistsevoho kontekstu [Cloud technologies in accounting and financial analysis in Ukraine: Analysis of differences and adaptation strategies]. Retrieved from <https://doi.org/10.57125/econp.2024.01.29.02>. [in Ukrainian].
 26. Barabash, L. V. (2022). Psykholohiia finansiv i povedinkovi finansy: tochky dotyku ta vidminnosti [Psychology of finance and behavioral finance: Points of contact and differences]. *Review of Transport Economics and Management*, 7(23). Retrieved from <https://doi.org/10.15802/rtem2022/258047>. [in Ukrainian].
 27. Kizyma, T. O. (2017). Povedinkovi finansy u kontseptsiiakh klasychnoi ta instytutsiynoi teorii [Behavioral finance in classical and institutional theory concepts]. *Svit Finansiv*, 3, 7-18. [in Ukrainian].
 28. Savchuk V., Derii V. Relevantna analityka – vyznachalnyi chynnyk efektyvnoho upravlinnia diialnistiu pidpriemstva. *Visnyk ekonomiky*. 2023. Vyp. 4. S. 104. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.04.104> [in Ukrainian].

Статтю отримано 08 січня 2025 р.

Article received January 8, 2025.